ONTMOETINGSPLEKKEN

Ontmoetingsplekken in een stad of dorp dragen bij aan sociale interactie, levendigheid en leefbaarheid. Zij creëren een gevoel van eigenheid, vertrouwdheid en erbij horen. Er zijn vele soorten ontmoetingsplekken: in parken, plantsoenen in woonwijken, binnentuinen of buurtmoestuinen gaat het vaak ook om contact met de natuur; op pleinen, rondom fonteinen of monumenten of op openbare dakterrassen ontmoeten mensen elkaar bijvoorbeeld tijdens markten of evenementen; kunst in de openbare ruimte – bijvoorbeeld straatkunst, openluchttheaters of podia – kan mensen aanzetten anderen te ontmoeten; openbare sportplekken of skateparken verenigen mensen via een gedeelde activiteit; fiets- en wandelboulevards met zitplekken faciliteren samenkomst.

Willen ontmoetingsplekken hun functie goed kunnen vervullen dan is een passend visueel, tactiel en natuurlijk ook auditief ontwerp nodig. Welke strategieën kunnen ontwerpers inzetten om dergelijke plekken auditief goed in te richten?

Het beperken van storende geluiden met als doel het creëren van rust en comfort. Denk hierbij aan hagen, groene wanden, bomenrijen of waterelementen die als buffer kunnen dienen om (verkeers)geluiden te dempen of (psychologisch) te maskeren. Halfverharding – houtsnippers of gravel in plaats van klinkers – verzacht of veraangenaamt loopgeluiden. Banken of speelplekken – al dan niet voorzien van geluidsschermen – kunnen het beste met de rug naar drukke wegen of andere storende geluidsbronnen geplaatst worden.

Het toevoegen van positieve geluiden met als doel het creëren van sfeer. Waterelementen – fonteinen, beekjes of druppelinstallaties – maskeren ongewenste geluiden. Subtiele natuurlijke geluiden – bijvoorbeeld afkomstig van mobiles, bamboeconstructies of riet, door de wind tot klinken gebracht – werken rustgevend. Een ander voorbeeld is de inpassing van een suikinkutsu ↗. Een auditief rijk ecosysteem met vogels, kikkers, bijen en insecten versterkt de natuurlijke identiteit van een ontmoetingsplek; zangvogels zijn geliefd en kunnen bijvoorbeeld worden aangetrokken door specifieke soorten beplanting of broedkasten.

Het stimuleren van sociale interactie met als doel het bevorderen van ontmoetingen en spelen. Interactieve muziekinstrumenten bevorderen speelse

ontmoetingen, vooral bij kinderen. Geluidsinstallaties bij evenementen (markten of culturele activiteiten) dragen met (achtergrond)muziek bij aan de soms gewenste reuring. Geluidskunst – ontworpen in samenwerking met de gemeenschap – nodigt mensen uit om te luisteren of met elkaar in gesprek te gaan. Voorbeelden: The Musical Fence ↗ in Winton (Australië) of de Sound Garden in Seattle ↗ (USA).

Het bevorderen van veiligheid en oriëntatie met als doel het creëren van duidelijke, veilige en inclusieve plekken. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van akoestische herkenningspunten – voelbare paden gecombineerd met herkenbare omgevingsgeluiden – voor blinden en slechtzienden. Heldere geluidssignalen bij kruispunten of tramhaltes helpen hier ook bij. Het gebruik van absorberende materialen (hout, groen, halfverharding) kan overmatige galm en echo op open pleinen voorkomen. Ook kan gedacht worden aan het instellen van stilte-zones op bepaalde momenten van de dag. Voorbeeld: Het Friendship Park in Montevideo ↗ (Uruguay)

Het reduceren van de openbare ruimte. Het lijkt paradoxaal, ontmoeting stimuleren door de ruimte daarvoor te beperken, maar in sommige gevallen is dit een werkzame maatregel. Kijk naar Nieuwe woonwijk: Holland Park, Diemen, waar de stedenbouwkundig architect de publieke ruimte rond de woningen bewust heeft verkleind waarmee de kans dat de bewoners elkaar ontmoeten toeneemt. Een negatief voorbeeld zijn de uitbreidingswijken: daar is de publieke ruimte soms zo uitgestrekt (en onaantrekkelijk) dat de kans op ontmoeting heel klein is geworden.

Spelende kinderen. Beeld: Jacob Wackerhausen, iStock.

Bron van deze tekst:
https://inspiratiegidsgeluid.nl/deel6-geluid-en-ontmoetingsplekken.html
U kunt ook deze QR scannen